

Karin & Carl Larsson SVENSKT MYS

PÅ HANAHOLMEN 25.2 – 10.5.2020

Svenska nu -undervisningsmaterialet till utställningen *Karin & Carl Larsson: Svenskt mys* är menat som stöd inför besöket på Hanaholmen samt som inspiration för efterarbete. Uppgifterna stöder både muntlig och skriftlig språkinläring. Utställningsbesöket på Hanaholmen består av en guddad visning i galleriet och en workshop efter visningen. Materialet kan också utnyttjas som ett fristående material om man inte har möjlighet att boka ett besök på Hanaholmen.

De förberedande uppgifterna fungerar som en introduktion till utställningens tema och dess centrala ordförråd. De skall helst göras under lektionerna innan klassen besöker utställningen.

De fördjupade uppgifterna är mera tidskrävande och kan utföras på skolan efter själva utställningsbesöket om man vill fortsätta att arbeta med temat.

Förberedande uppgifter FÖRE UTSTÄLLNINGEN

I. INTRODUKTION

Läs en kort presentation om utställningen och para ihop orden med rätta översättningar

Utställningen *Svenskt mys* presenterar konstnärsparet *Karin och Carl Larsson* genom textilier, inredning, möbler, färger och former som är bekanta från Carl Larssons konst och paret konstnärshem *Lilla Hyttlös*. Man kan stiga in i Carl Larssons målerier och uppleva Karin och Carl Larssons värld med starka, modiga färger och en mysig stämning. I utställningen finns också Carl Larssons originalverk *Lisbeth och körsbärsblom* som aldrig tidigare ställts ut i Finland.

Utställningen berättar om livet i familjen Larssons hem *Lilla Hyttlös i Sundborn*. Lilla Hyttlös var ett livsstilsprojekt för Karin och Carl Larsson. Konstnärsparet utvecklade hemmet till ett gemensamt allkonstverk. Deras kombinerade stilar skapade en perfekt helhet: den ena var övervallande och den andra mera spartansk och abstrakt. Lilla Hyttlös blev förra sekelskiftets mysiga inredningsideal, som spred sig även internationellt.

CARL LARSSON (1853–1919) hör till de mest älskade klassikerna inom svensk konst. Han är också känd i Finland. Larsson är känd för sina akvareller och tuschteckningar från hemmiljön. Han var även en skicklig landskapsmålare, porträttör, illustratör, etsare och tecknare. Carl Larssons hem- och familjebilder har blivit symboler för trygghet, trevnad och mys i ett tidlöst gammaldags-sverige. Larssons konst och ateljéhem Lilla Hyttlös har haft ett stort inflytande på uppfattningen om en bättre vardag i Sverige och även övriga Europa.

KARIN LARSSON (1859–1928) var en kreativ formgivare och frun till konstnären Carl Larsson. Karin var sin mans viktigaste stöttare och musa. Karins personliga stil är en viktig komponent i Carl Larssons konst: det var Karin som skapade hemmet som Carl sedan avbildade på sina tavlor. Karin valde hemmets färgskala och tillverkade vissa av möblerna och dekorationsföremålen. Hon vävde och broderade textilier och tillverkade sina och barnens kläder.

Ord som är aktuella för utställningen

Para ihop orden med deras rätta översättningar

avbilda	muotoilija
brodera	esine
dekorativ	sen aikainen, sen ajan
en formgivare	vaikuttaa johonkin
ett föremål	taiteilija
ha inflytande på ngt	jalusta, maalausteline
inredning	näyttely
en inspirationskälla	kirjoa
en konstnär	tapa, tottumus
ett konstnärshem	koristeellinen
ett livsstilsprojekt	piirustus
samtida	sisustus
sitta modell	elämäntapaprojekti
ett stativ	taiteilijakoti
en stämning	olla mallina
en teckning	kuvata
en utställning	kutoa
en vana	inspiraation lähde
väva	tunnelma

2. FAMILJEN LARSSON

Läs texten om familjen Larsson och svara på frågorna nedan

Carl Larssons konst betraktades som mycket svensk redan av hans samtida. Speciellt akvareller som skildrar det larssonska vardagslivet har hittat sin väg till människornas hjärtan. I bildserien **Ett Hem med 33 soliga teckningar** skildrar Carl Larsson familjeidyllen i konstnärshemmet Lilla Hyttnäs i Sundborn i Dalarna.

Familjen Larsson – föräldrar med åtta barn - hade en kreativ livsstil. Barnen uppfostrades enligt moderna, friare modeller. Barnen och hunden fick skoja och leka i alla rum, vilket inte var vanligt under den tiden. Barnen hjälpte till att placera ut stativet då fadern Carl skulle måla, och de satt också ofta modell för sin far.

De kända utomhusbilderna av Carl Larsson avbildar livet i Sundborn: kräftfiske, badliv och frukost under björken. Konstnärhustrun Karin, barnen och hemmet var en ständig inspirationskälla för Carl Larsson. Hans verk blev en förebild både för den svenska familjeidyllen och för det bohemiska konstnärslivet. Karin och Carl Larssons mysiga heminredningsideal har också påverkat svensk inredning långt in i Ikea-åldern.

Ta reda på...

- Var i Sverige ligger Dalarna?
- När levde Carl och Karin Larsson?
- Vad heter barnen till Carl och Karin Larsson?
- Vad är en akvarell?
- Leta upp några bilder på familjens hem Sundborn (t.ex. **Här:** <http://www.carllarsson.se/garden/>). Vilka tankar väcker hemmet?
- På vilka sätt avvek familjen Larsson från samtida ideal och vanor?

3. LILLA HYTTNÄS

Läs texten om Lilla Hyttnäs

Fundera på vad som är mysigt och para ihop mysiga ord med rätta översättningar

Karin och Carl Larsson fick Lilla Hyttnäs av Karins pappa Adolf Bergöö år 1888. Till en början var huset bara en liten stuga, men stället byggdes ut gradvis under tio års tid och förvandlades till slut till ett av världens mest kända och personliga konstnärshem. Bekvämlighet, trevnad och funktionell skönhet, det som man kallar för mys idag, var vägledande i Lilla Hyttnäs.

Lilla Hyttnäs stil avvek betydligt från samtidens tunga, mörka borgerliga inredningsstil. Karin Larssons heminredningsstil tog intryck av den lokala folkloren i Dalarna, men hon skapade sitt eget moderniserade uttryck med starka färger, abstrakta former och stiliserade växter. Barnen var välkomna till alla rum vilket inte var vanligt under den tiden. Vardaglig trevnad och skönhet gick före statussymboler, något som även passar vår tid.

Vad är mysigt?

Utställningen heter **Svenskt mys**. Då vi ser på Larssons verk, känns det som om människorna levde en evig söndag: barnen är glada och lyckliga, och hemmet är vackert och ljust. Larsson ville sprida gott humör och lätthet genom sina målningar. Utställningen väcker tankar om vad var och en tycker att är trivsamt och hemtrevligt.

Skriv en lista på saker som enligt din egen åsikt är viktiga i hemmet eller vad som gör ett utrymme hemtrevligt eller otrivsamt. Ni kan använda Larssons bilder som stöd i denna uppgift eller googla fram andra hemmiljöer. Jämföra era listor. Diskutera parvis, i små grupper eller i helklass.

Mysiga ord

Para ihop följande ord med deras rätta översättningar

bekvämlig

trivsam

trevnad

vardaglig

varm

inredning

skön

praktisk

stilblandning

harmonisk

enkel

viihtyisyys

yksinkertainen

sisustus

käytännöllinen

sopusointuinen

arkinen

mukava

kaunis

viihtyisä

tyylisekoitus

lämmin

4. TRÄFFA FAMILJEN LARSSON

Filmen **Carl Larsson i Sundborn 1916** är tillgänglig på Vimeo.com (vimeo.com/41722048). Längd 06:30.

Se på den unika filmen från 1916 som är inspelad på Lilla Hyttlös i Sundborn. I filmen ser du Karin och Carl Larsson välkomna sina bekanta till deras hem. Filmen visar också hur Larsson tar sig till trädgården, ställer upp sitt stativ, spänner upp parasoll och börjar teckna. Efteråt äter de middag vid bordet i trädgården. Man kan se den vita bron i trädgården som är känd för många från Carl Larssons konst. Vi får även se en glimt av Carl Larssons ateljé samt utebilder från Sundborn.

Fundera på följande frågor efter filmen:

- a) Vilka medlemmar av den larssonska familjen ser du i filmen?
- b) Vilka andra människor syns, vem tror du de är?
- c) Vad händer i trädgården?
- d) Vilka djur ser du i filmen?
- e) Hurdan stämning är det i filmen?
- f) Hur skulle du beskriva Sundborn?
- g) Hurdant var livet i Sundborn enligt filmen?
- h) Hur märker man att filmen är inspelad för över hundra år sedan?

5. RAPPORT OM BESÖKET PÅ HANAHOLMEN

Skriv en kort rapport om ditt besök på Hanaholmen

Du kan använda följande frågor som hjälp:

- Vad såg du på Hanaholmen? Vad presenterade utställningen?
- Hurdan var utställningen enligt din åsikt?
- Vad tycker du om Carl och Karin Larssons inredningsstil och konst?
- Vad tycker du var det finaste i utställningen?
- Vad gjorde ni i workshopen?
- Vad tyckte du om workshopen? Till vem skulle du rekommendera utställningen?

6. BILDANALYS: Lisbeth och körsbärsblom

Utställningen på Hanaholmen presenterar Carl Larssons originalverk Lisbeth och körsbärsblom (1899) som aldrig tidigare ställts upp i Finland. I konstverket ser vi Lisbeth, barnet till Carl och Karin Larsson, som står vid grinden mot den egna gården Lilla Hyttnäs. Lisbeth står barfota mitt på den gröna ängen med fingret i munnen och ser på någonting alldeles stilla. Hon är klädd i en ljusblå klänning som mor Karin har ritat och sytt. Hennes röda basker lyser mot gräsen.

Carl Larsson: Lisbeth och körsbärsblom (1899). Akvarell. Andersudde, Anders Wiklöfs samling, Åland. Bild: Uppsala auktionsverk

Skriv en bildanalys av Lisbeth och körsbärsblom (1899)

Beskriv konstverket med hela meningar i ditt häfte på svenska.

Du kan använda följande frågor som stöd:

- Vem är det i tavlan?
- Var är hon?
- Vad har hon på sig?
- Vad tror du hon tittar eller tänker på?
- Vilken tid på dygnet är det på bilden, vad tror du?
- Vilken årstid är det?
- Vilka färger ser du i konstverket?
- Hurdan stämning är det i konstverket?

Källor:

- Nina Zilliacus: texterna för utställningen Kodin lämpö - Svenskt mys 25.2. - 10.5.2020, Galleri Hanaholmen
- <http://www.carllarsson.se/carl-och-karin/>